

سومین کنفرانس بین المللی پژوهش های کاربردی در مهندسی سازه و مدیریت ساخت دانشگاه صنعتی شریف - تیر ۱۳۹۸

شناسایی و اولویت بندی عوامل ایجاد ضایعات مصالح ساختمانی و ارائه راهکار در جهت کاهش آن (با تأکید بر رویکرد پایداری)

نازنین عشرتی زرآبادی^۱، بابک تشکری^۲، مهدی خداداد سربزیدی^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی و مدیریت ساخت دانشگاه آزاد واحد بافق یزد، ایران

۲- مربی دانشگاه آزاد واحد بافق یزد، ایران

۳- استادیار دانشگاه یزد، ایران

n.eshrati@yahoo.com

babaktashakori@yahoo.com

mkhodadad@yazd.ac.ir

خلاصه

رشد چشمگیر ساخت و ساز در جوامع مختلف، سبب افزایش تولید ضایعات این صنعت شده است. توجه به دورریزهای حاصل از ساخت و ساز از نقطه نظر حفظ محیط زیست و استفاده مؤثر از منابع، لازم و سودمند است. دفع بی رویه ضایعات ساخت، آثار مخرب متعددی بر توسعه پایدار دارد. بعضی از این آثار عبارتند از: اشغال زمین های مفید و زیست بوم های طبیعی برای تخصیص به مراکز دفع ضایعات، کاهش منابع مواد خام و ترویج فرهنگ مصرف بی رویه. تولید ضایعات، همچنین بهره وری ساخت را از نقطه نظر مصرف مصالح کاهش می دهد. این موضوع هنوز به طور بایسته و شایسته در کشور مورد بحث و بررسی قرار نگرفته است. در این مقاله با روش تحقیق توصیفی- پیمایشی با هدف کاربردی، به ارائه یک چارچوب جهت الویت بندی عوامل ایجاد کننده ضایعات می پردازد و همچنین هدف علمی از انجام آن ارائه راهکاری برای کاهش ضایعات ساختمانی از همان مراحل ابتدایی ایجاد ضایعات ساختمانی (زمان احداث ساختمان و زمان ترمیم، تخریب جزئی و زمان تخریب کلی ساختمان) تا با توجه به شناسایی و الویت بندی عوامل تأثیرگذار در ایجاد ضایعات، بتوان در حفظ سلامت محیط زیست و حفظ منابع برای نسل های آینده قدم اساسی برداشت.

کلمات کلیدی: محیط زیست، توسعه پایدار، عوامل ایجاد کننده ضایعات، کاهش ضایعات ساختمانی

۱. مقدمه

تولید مواد زائد جامد، محصول فعالیت های مختلف انسان است که امروزه با تغییر شیوه زندگی و توسعه همه جانبه نسبت به گذشته، تغییرات زیادی داشته است. از جمله مواد زائد جامد، دورریزهای ساختمان است که روز به روز بر حجم آن افزوده می شود. حجم زیاد دورریزهای ساختمانی ناشی از فعالیتهای عمرانی (ساخت و ساز، تعمیر، تخریب و نوسازی) موجب بروز مشکلات زیادی از جمله مشکلات زیست محیطی شده است. عوامل بسیاری بر روند تولید نخاله های ساختمانی مربوط به ساخت بناها تأثیرگذارند از جمله وضعیت اقتصادی مردم، فصول مختلف سال، مناطق مختلف شهری، افزایش جمعیت، رشد و توسعه شهر. در بعضی مناطق شهر به علت وضعیت مناسب اقتصادی مردم ساخت و ساز رونق بیشتری دارد و

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی عمران - مهندسی و مدیریت ساخت دانشگاه آزاد واحد بافق یزد

^۲ مربی دانشگاه آزاد واحد بافق یزد

^۳ استادیار دانشگاه یزد